

Gry Ulvedalen er rektor for Fagskolen Diakonova

Forbereder studiestart

**HISTORISK
UTDANNINGSTILBUD**

Side 11

**OMSORG
VED LIVETS SLUTT**

Side 16

**FIKK ENDELIG
FEIRET JUBILEUM**

Side 20

SLIK KONTAKTER DU OSS

Du kan henvende deg direkte til oss på følgende nummer:

Diakonileder **Kirsti Eide** på mobil nr. **481 88 886** eller e-post: **kirsti.eide@diakonova.no**

Adm. direktør for stiftelsen Diakonova, **Johnny Thorsen**, kan treffes på mobil nr. **415 08 109** eller e-post: **johnny.thorsen@diakonova.no**

Eiendomsdirektør **Carl Morten Grimsøen**: Mobil nr. **994 10 820** eller e-post: **carl.grimsoen@diakonova.no**

Henvendelser knyttet til bladet kan rettes til **Susanne Ward Ådlandsvik**, helst på e-post: **susanne.adlandsvik@vid.no** eller mobil **482 38 150**

Postadresse: **Diakonova, Postboks 6716 St. Olavs plass, 0130 Oslo**
Besøksadresse: **Grefsenhjemmet, Ogmunds vei 18B, 0488 Oslo**

DIAKONOVA

DIAKONOVA

Organ for Diakonifelleskapet og stiftelsen Diakonova.

Postadresse

Postboks 6716 St. Olavs plass
0130 Oslo

E-post **post@diakonova.no**

www.diakonova.no

Ansvarlig redaktør

Adm. direktør

Johnny Thorsen

johnny.thorsen@diakonova.no

REDAKSJON

Kommunikasjonsrådgiver

Susanne Ward Ådlandsvik
susanne.adlandsvik@vid.no

Diakonileder

Kirsti Eide

kirsti.eide@diakonova.no

Årsabonnement: kr. 250,-

Neste nummer kommer i juni 2023.
Leveringsfrist for stoff til bladet er 10. mai.

Forsidebilde:

Sissel Annett Myklebust

Design: Østfold Trykkeri AS

Trykk: Østfold Trykkeri.

Bladet er trykket på miljøvennlig FSC- godkjent papir.

Trenger du noen å snakke med?

Fermate er et sted for frihet og forandring. Startet i Oslo som et ressurscenter for sjelesorg og veiledning og har nå avdelinger også i Rogaland, Kristiansand, Sunnmøre og Østfold.

Fermate

www.fermate.no

Oslo
Ta kontakt på tlf. 408 17 160
post@fermate.no
www.fermate.no

Rogaland
Oalsgt. 2, Sandnes
fermaterogaland@badeog.net
www.fermaterogaland.no
Tlf : 467 46 670

Avd. Haugalandet, Stenestaden,
Grin-devn. 87, Aksdal.
Tlf : 982 16 181
fermate.nordrogaland@gmail.com

Fermate Sør
Dronningens gt. 34A, Kristiansand
Tlf. 453 93 192
post@sor.fermate.no
www.sor.fermate.no

Fermate Sunnmøre
Tlf. 400 76 519 og 400 76 521
post@fermate-sunnmore.no
www.fermate-sunnmore.no

Fermate Østfold
Torggaten 6, 3. etasje, Sarpsborg
Tlf. 474 83 600
post@ostfold.fermate.no
www.ostfold.fermate.no

Diakonova (Tidligere Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet) ble dannet i 1916. Vår visjon er:

Diakonova skal være en sentral drivkraft i arbeidet med å bevare og utvikle diakonal utdanning og praksis. Diakonova legger avgjørende vekt på utfordringen fra Gud og vår neste til å ivareta menneskets helhet og verdighet. Selv når det koster.

Våre virksomheter:

- VID vitenskapelige høgskole. Høgskolen Diakonova fusjonerte 1. januar 2018 med VID vitenskapelige høgskole og stiftelsen Diakonova er en av fem eiere i VID. Rektor er Bård Mæland. www.vid.no
- Lovisenberg Diakonale Sykehus i samarbeid med Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg. Sykehusdirektør er Tone Ikdahl. www.lids.no
- Diakonova Eiendom AS www.diakonova.no

- Grefsenhjemmet sykehjemsdrift AS
Daglig leder: Julie Mittet
www.grefsenhjemmet.no
- Fagskolen Diakonova
Rektor er Gry Ulvedalen
www.fagskolendiakonova.no
- Diakonifelleskapet er en åndelig støtte- og beredskapstropp for den virksomheten Diakonova driver. Medlemmene er utdannet ved Menighetssøsterhjemmet eller Høgskolen Diakonova.

Gavekonto: 8380 08 09080

NOEN MÅ BÆRE EN ANNENS NØD

Vi er glade for å kunne sende ut et nytt nummer av bladet Diakonova med nyheter og informasjon fra vår virksomhet. Året 2022 skulle allikevel ikke bli et normalår. Det er et mørkt bakteppe som preger oss alle når vi nå går mot et nytt år og vet at krigens brutalitet legger byer og samfunn i ruiner, sender unge og gamle på flukt fra kuler og granater og fratar så mange det livet de drømmer om.

Vi tenker spesielt på Ukraina, men vet samtidig at det er så mange andre glemte konflikter i fjernere strøk, hvor krig herjer og hvor miljøødeleggelser fratar mennesker deres livsgrunnlag. Disse konfliktene får ikke samme mediedekning når Russlands angrepskrig mot Ukraina får så merkbare konsekvenser også for oss, blant annet med høyere strømpriser og varemangel. Det er nå vi som samfunn utfordres til å dele, ikke bare av vår rikdom, men også gjøre nye prioriteringer. Vi utfordres til å stå sammen med våre europeiske naboland i solidaritet med Ukraina i deres kamp for sin eksistens og selvstendighet. Vi tenker spesielt på våre søsterorganisasjoner som nå med uforminsket styrke, etter ti måneder med krig, står i en krevende situasjon for å behandle syke og sårede under primitive forhold og yte praktisk hjelp der det er mulig.

I dette nummeret kan du lese om nye spennende studier ved VID vitenskapelige høyskole. Det er studier som på mange måter viderefører vår tradisjon fra etableringen av Menighetssøsterhjemmet. Når VID etablerer eget studium i avansert klinisk allmennsykepleie, vil vi kunne bidra med dyktige medarbeidere til å fylle krevende stillinger og bidra med

relevant kompetanse til å møte økende utfordringer i kommunehelsetjenesten. Ved etablering av et studium for mennesker med funksjonsnedsettelse, står de godt rotfestet i vår tradisjon som pioner ved å utvikle nye tilbud.

Vi har endelig kunnet gjennomføre jubileumssamlinger, og er glade for at det kan gjøres med stil på Grefsenhjemmet. Vi får også presentert nyansatt rektor ved Fagskolen Diakonova som planlegger opptak av studenter høsten 2023. Mulighetene for gjensidige synergier mellom Grefsenhjemmet og våre skoler (VID og Fagskolen) er store, og vi arbeider for at samarbeid på ulike nivå kan videreutvikles.

Diakonova ønsker dere alle et riktig godt nytt år. Vi hilser hverandre med et vers av Svein Ellingsens salme (NoS nr 738):

*Noen må bære en annens nød,
Noen må vise mildhet.
Noen må kjempe for andres rett,
Gud, la ditt rikes tegn bli sett!
Hjelp oss å følge ditt bud.*

Johnny Thorsen
Johnny Thorsen
Adm. direktør

<< Det er studier som på mange måter viderefører vår tradisjon fra etableringen av Menighetssøsterhjemmet.

INNHold DIAKONOVA 2:2022

- 4** Smått & Godt
- 6** Fagskolen Diakonova
- 10** Nytt masterstudium
- 11** Høyere utdanning for mennesker med utviklingshemming
- 12** Campusåpning i Stavanger
- 14** Nytt fra LDS
- 16** Omsorg ved livets slutt
- 19** Vi gratulerer
- 22** Minneord
- 24** Til ettertanke

KOM I FORM

Kanskje er du blant dem som har et nyttårsforsett om å komme i bedre fysisk form? Da kan disse tipsene hjelpe deg.

- Vær i moderat fysisk aktivitet i minst 30 minutter daglig
- Aktivitetens intensitet skal være slik at du kjenner hjertet slå en del hurtigere enn vanlig, som for eksempel ved en rask spasertur
- Du får større helsegevinst ved å øke den daglige mengden eller intensiteten
- Du kan gjerne dele aktivitetene inn i flere bolker på 10 minutter
- Hverdagsaktiviteter som å stelle i hagen eller måke snø teller også
- Fysisk aktivitet er gunstig for alle. Det er ikke farlig å trene, selv om du har kroniske smerter

(Kilde: Helsedirektoratet)

ILLUSTRASJON: COLOURBOX

PÅ RETT VEI

Andelen mellom 30 og 69 år som dør tidlig av ikke-smittsomme sykdommer i Norge, har gått ned. Nedgangen fra 2015 til 2021 er på 17 prosent.

Reduksjon i dødsfall som følge av kreft og hjerte- og karsykdommer står for den største nedgangen, skriver Folkehelseinstituttet (FHI).

Norge har forpliktet seg til et mål fra FN og WHO om å redusere for tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer med 33 prosent innen 2030.

De ikke-smittsomme sykdommene som inngår i dette målet, er hjerte- og karsykdom, diabetes, kols og kreft.

FHI-forsker Inger Ariansen sier at de siste målingene fra 2021 viser at Norge er på rett vei.

– Spørsmålet er om denne

FOTO: COLOURBOX

tendensen gjelder for alle grupper i samfunnet. Derfor må vi følge utviklingen, med særlig fokus på kjønnsforskjeller, sosial ulikhet og ulikhet for grupper med minoritetsbakgrunn, sier Ariansen.

Tobakk, skadelig bruk av alkohol, fysisk inaktivitet og usunt kosthold er felles risikofaktorer for kreft, hjerte- og karsykdom, diabetes og kols.

(Kilde: sykepleien.no)

De fleste kunstarter krever langvarig studium og trening, men den mest verdifulle av dem alle, kunsten å glede andre, krever bare et ønske om å gjøre det.

Lord Philip Chesterfield

VIKTIG MED FAGLIG OPPDATERING

Over 80 prosent av norske sykepleiere sier at de bruker kolleger til å oppdatere seg faglig. De lærer altså nytt gjennom gammel kunnskap fra kolleger. Det viser en ny undersøkelse nettavisene *forskning.no* og *Sykepleien* har utført.

Flere er bekymret over at pasienter ikke får den beste behandlingen når sykepleiernes fagkunnskap kan være mange tiår gammel. Gammel kunnskap blir repetert. Ny kunnskap som er forsket frem, blir ikke tatt i bruk. Det utgjør en risiko for pasientene, mener professor Mariann Fossum ved Universitetet i Agder.

Studenter og sykepleiere som tar etterutdanning, lærer å finne frem til ny og oppdatert forskning. Nå ser forskere at dette ikke er nok. Studentene må også lære å ta i bruk forskningen.

– Selv når du vet at du står overfor relevant og pålitelig forskning, betyr det ikke at kunnskapen enkelt omsettes til praksis og kommer pasienter til gode. Dette har vi som jobber med kunnskapsbasert praksis, kanskje undervurdert, sier forsker Birgitte Graverholt ved Høgskulen på Vestlandet.

(Kilde: *sykepleien.no*)

FOTO: COLOURBOX

70 ÅR MED VAKSINER

I år er det 70 år siden barnevaksinasjonsprogrammet ble innført i Norge. Vaksinasjon er en av de mest effektive formene for sykdomsforebygging.

– Vi har en høy vaksinasjonsdekning i Norge, og har derfor forebygget mye alvorlig sykdom og død hos norske barn i syv tiår. Det sier leder av barnevaksinasjonsprogrammet i Norge, overlege Margrethe Greve-Isdahl i FHI.

Norge er blant landene som har høyest vaksinasjonsdekning i verden. Dekningen har holdt seg stabil i mange år. Over 96 prosent av norske to-åringer har fått alle vaksinene de skal ha fra barnevaksinasjonsprogrammet.

– Det betyr at vi årlig unngår både alvorlig sykdom og komplikasjoner som lammelser etter polio, døvhets etter pneumokokksykdom, og hjerneskade etter meslinger, sier Margrethe Greve-Isdahl.

(Kilde: *fhi.no*)

ILLUSTRASJON: COLOURBOX

« For hvor ellers i samfunnet kan du gå til en profesjonell samtalepartner uten å bli møtt med noe annet krav enn å være til. Være menneske. I sjelesorgen ligger det en utrolig sterk kraft. En sterk kraft utløst av dialog, lytting og profesjonell kommunikasjon. Ispedd en stor dose med omsorg og tilstedeværelse. Og selvfølgelig en touch av Gud. Hvis du ønsker det. For det er ikke slik at du må ha en tro, for å gå til sjelesorg. Og det er heller ikke slik at du ender opp som en troende ved å gjøre det. Det å bli en troende er en mye lengre prosess, tro meg, men dersom du skulle komme på det sporet, kan sjelesorg være et verktøy for å finne ut av det.

(Anita Reitan i *Vårt Land*, 23. november 2022)

– Det er unikt å få lov til å starte i en ny jobb ved å rekruttere både de første ansatte og studenter, bygge en kultur som motiverer og inspirer. Dette er en stor utfordring, sier Fagskolen Diakonovas rektor, Gry Ulvedalen.

ERFAREN FAGSKOLE- REKTOR

Fagskolen Diakonova er en ny aktør innenfor helse- og omsorgsfag som akkurat nå forbereder seg til å ønske sitt første kull med studenter velkommen høsten 2023. Rektor Gry Ulvedalen går en travel vår i møte.

TEKST: SUSANNE WARD ÅDLANDSVIK

Når vi snakker med Gry Ulvedalen, har hun vært ansatt som rektor ved Fagskolen Diakonova i to uker. Men det er ingen novise som tar fatt på arbeidet. Ulvedalen har 34 års erfaring fra både helsevesen og høyere yrkesfaglig utdanning. Før hun kom til Fagskolen Diakonova i begynnelsen av november, var hun leder for utviklingsarbeidet ved Fagskolen i Viken. Hun er godt kjent i fagskolesektoren og vet hva som skal til for å lykkes.

AKTIV OMSORG FOR ELDRE

– Det er unikt å få lov til å starte i en ny jobb ved å rekruttere både de første ansatte og studenter, bygge en kultur som motiverer disse og legge planer for markedsføring av skolen, sier hun, og legger til at de har et håp om å ta opp 30 studenter i Oslo og 30 studenter i Bergen til høsten.

– Målgruppen vår i denne omgang, er de som jobber innenfor helse og omsorg. Særlig fagarbeidere, men også assistenter som har lang og relevant erfaring. Vi starter med en akkreditert utdanning som heter «Aktiv omsorg for eldre», og med

de planene vi har om utvidelse, vil det være enda flere studenter fra 2024.

ARBEIDSLIVETS UTDANNING

Fagskolen Diakonova skal tilby deltidsstudier og nettbaserte studier, noe som gjør det enklere å kombinere studiene med jobb. Utdanningene som tilbys ved fagskoler legger sterk vekt på tette bånd til arbeidslivet, og kalles «arbeidslivets utdanning». Studentene lærer seg å kombinere teori med praksis gjennom å arbeide med virkelighetsnære utfordringer.

– Det legges større vekt på praktiske oppgaver som knyttes opp mot arbeidslivet og mindre vekt på forskningsbasert og akademisk læring, forteller Ulvedalen, og legger til:

– Fagskoleutdanning skal gi studentene den praktiske kompetansen de trenger for å kunne fungere i et yrke fra første arbeidsdag. I tillegg kan fagskolen tilby videreutdanning for arbeidstakere som trenger påfyll av kompetanse.

disse og legge planer for markedsføring av skolen,

Det er stor mangel på helsepersonell, og behovet vil ikke bli mindre i årene fremover.

– Utdanningene som tilbys ved Fagskolen skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innenfor helse-, oppvekst- og sosialsektoren, sier Ulvedalen.

ØNSKER SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

Fagskolen Diakonova ønsker å ha tett samarbeid med arbeidslivet, og Ulvedalen håper å få på plass en rekke samarbeidsavtaler i løpet av våren.

– Vi har allerede etablert samarbeidsavtale med Sykehjemsetaten i Oslo, i tillegg til Grefsenhjemmet og Diakonhjemmet

Omsorgs sykehjem. Men vi er interessert i avtaler med flere sykehjem, hjemmetjenester, sykehus og barnehager. Vi ønsker å samarbeide om utvikling av nye utdanninger, basert på arbeidslivets behov. Vi ønsker også å satse på å tilby fleksible, desentraliserte utdanninger, så her er det bare å ta kontakt med oss, sier hun.

TRAVEL VÅR

I tillegg til å finne samarbeidspartnere, er det nok av andre oppgaver å ta fatt på utover våren. Blant annet markedsføring, kommunikasjon, opptak gjennom Samordna Opptak, offentlig finansiering, ansettelser og etablering av systemer som studieadministrativt system og læringsplattform.

– Samtidig jobber vi allerede nå med å utvide studieporteføljen og planlegger nye utdanninger innen klinisk vurdering og handlingskompetanse, psykisk helsearbeid og rusarbeid, samt palliasjon. I tillegg vil vi søke utviklingsmidler for å utvikle utdanninger innen praktisk verdibasert mangfoldsledelse og en utdanning med handlingsberedskap ved utfordrende atferd hos personer med utviklingshemming og/eller demenssykdom, forteller hun.

Stiftelsen Diakonova er en av Fagskolens eiere, sammen med stiftelsene Haraldsplass, Diakonhjemmet og Ferd.

FAGSKOLEN DIAKONOVA

- Fagskolen Diakonova er en ideell fagskole innenfor helse og omsorg. Fagskolen er en verdibasert og diakonalt forankret fagskole med en livssynsåpen tilnærming. Utdanningene skal i tillegg til det rent faglige, vektlegge etikk, verdier, relasjoner, personlig danning og utvikling, og enkeltindividets ønsker og behov.
- Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning, og har et omfang på opptil to studieår (unntaksvis tre år).
- En fagskoleutdanning er en kort og yrkesrettet utdanning som bygger på videregående opplæring.
- Fagskoleutdanningen gir studiepoeng og er en fullverdig høyere utdanning innenfor yrkesfag, med en faglig bredde tilsvarende høgskoleutdanning.
- Studentene tas opp på grunnlag av fullført fagbrev, generell studiekompetanse eller realkompetanse.
- Fagskoler reguleres av fagskoleloven, fagskoleforskriften og studietilsynsforskriften og akkrediteres av NOKUT.
- Fagskolene skal tilby utdanninger som svarer på samfunnets behov, og gi muligheter til kvalifisering og utvikling til flere.
- Fagskoleutdanninger gir rett til lån og stipend fra Lånekassen.

Det legges større vekt på praktiske oppgaver som knyttes opp mot arbeidslivet og mindre vekt på forskningsbasert og akademisk læring.

Fagskolen Diakonova starter med en akkreditert utdanning som heter «Aktiv omsorg for eldre».

DETTE KAN FAGSKOLEN BIDRA TIL

For arbeidsgiver:

- Å sikre en høy faglig kvalitet på tjenestene
- Å møte framtidens krav til kompetanse i helsesektoren
- Trivsel og personlig vekst i ansattgruppen – bedre arbeidsmiljø
- En lærende arbeidsplass i stadig utvikling

For den enkelte student/arbeidstaker:

- Personlig utvikling og faglig påfyll. Økt bevissthet rundt egen/arbeidsplassens yrkespraksis
- Å høyne kvaliteten på pleien – kommer den enkelte pasient/bruker og pårørende til gode
- Faglige refleksjoner og diskusjoner i arbeidsgruppen generelt
- Økt trivsel og motivasjon

Vi ønsker å samarbeide om utvikling av nye utdanninger, basert på arbeidslivets behov.

Nytt masterstudium i avansert klinisk allmennsykepleie

Kommunehelsetjenesten står overfor store utfordringer. Sykepleiere med spesialisering i allmennsykepleie skal være en del av løsningen. Fra 2023 tilbyr VID vitenskapelige høgskole et deltidsstudium i avansert klinisk sykepleie (AKS).

TEKST:

KJERSTI BUSTERUD, VID

Utdanningen i avansert klinisk allmennsykepleie er en uttalt satsing fra myndighetenes side for å møte behovene i fremtidens helse- og omsorgstjeneste, sier Stein Erik Fæø. Han er programansvarlig for det nye masterstudiet.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten står overfor store utfordringer. Nordmenn lever lenger, kostnadene øker og det er mangel på kompetanse og ansatte.

– Med min bakgrunn fra hjemmesykepleien ser jeg absolutt behovet for en slik utdanning. Mangelen på sykepleiere gjør at mange kommuner må trekke sykepleiere ut av oppgaver som handler om stell og pleie, og over i en rolle som handler mer om å følge opp pasienter med komplekse behov, gjøre vurderinger, gi veiledning og lede team, påpeker han.

FOTO: GEIR JOHANNESSEN, VID

Stein Erik Fæø og Kjell Arne Aarheim er programansvarlige for det nye masterstudiet.

DELTIDSSTUDIUM OVER TRE ÅR

Fra 2023 vil VID tilby et deltidsstudium i avansert klinisk sykepleie (AKS) som går over tre år i Bergen. Det blir tre ukesamlinger hvert semester, med undervisning, ferdighetstrening og simuleringsøvelser. I tillegg vil det i løpet av studiet være to praksisperioder.

– Gjennom studiet får deltakerne en spesialisering innen allmennsykepleie, og et bedre grunnlag for å ta faglige beslutninger. Tanken er at sykepleierne skal kunne gjøre gode vurderinger når de møter pasienter med endrede helsetilstander, sier Fæø.

En AKS-sykepleier får et styrket grunnlag til å vurdere komplekse situasjoner, og være presis i kommunikasjonen med lege og annet helsepersonell.

– I tillegg til å gjøre gode vurderinger av akutte situasjoner, skal AKS-sykepleierne kunne gi bedre oppfølging også til dem med kroniske lidelser, påpeker han.

KAN FÅ UTDANNELSEN DEKKET

På masterstudiet får man også opplæring i å veilede pasienter og pårørende, og å jobbe med teamledelse.

– I utdanningen ligger også det å få kompetanse i å veilede helsefagarbeidere til å gjøre gode vurderinger, og å ha internundervisning for å heve kompetansen internt, sier Fæø, og legger til at flere kommuner allerede har opprettet egne spesialiststillinger for AKS-sykepleiere.

– Utdanningen er svært relevant både i hjemmesykepleien, sykehjem, legevakt og andre deler av kommunehelsetjenesten, sier han.

« Nordmenn lever lenger, kostnadene øker og det er mangel på kompetanse og ansatte i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Banebrytende studietilbud

FOTO: KJERSTI BUSTERUD, VID

Lea Nordvik Juriks og Lars Jakob Lundh er to av studentene som tok fatt på en splitter ny høgskoleutdanning denne høsten.

– Jeg gleder meg aller mest til å bli kjent med nye folk. Jeg har vært oppe i hele natt, sier Lea Nordvik Juriks (24). Hun er en av de ferske studentene som tidligere i høst startet på Norges første høgskoleutdanning for studenter med utviklingshemming.

VID vitenskapelige høgskole er først ut i Norge med å tilby en slik utdanning, og studiestedene VID Stavanger og VID Oslo tok denne høsten opp seks studenter hver.

– Vi ved VID har erkjent at det er et menneskerettighetsproblem at ikke alle har lik tilgang til utdanning, sier professor og prosjektleder Inger Marie Lid som i flere år har vært primus motor i arbeidet for å utvikle dette studietilbudet.

– Høyere utdanning er viktig for utvikling, læring, sosialisering og for jobb. Utdanning har en egen verdi med tanke på livskvalitet og det å kunne

utvikle seg på sine egne premisser og det har en instrumentell verdi fordi man får et bedre grunnlag for å søke jobb, sier hun. Frem til i dag har ikke personer med utviklingshemming hatt noe reelt tilbud om høyere utdanning etter videregående skole.

PILOTPROSJEKT

Studietilbudet er et pilotprosjekt utviklet av VID i samarbeid med Oslo kommune og Norges forbund for utviklingshemmede. Det er finansiert av Stiftelsen Dam. Målgruppen er studenter som har en utviklingshemming i form av kognitiv funksjonsnedsettelse. Det kan være Downs syndrom eller ulike former for utviklingshemming som oftest er medfødt eller trer frem helt i starten av livet.

STUDENTENE HAR BIDRATT

Under den historiske åpningen, benyttet VID-rektor Bård Mæland anledningen til å takke de nye studentene for deres bidrag.

– Studentene har vært med på å utforme studietilbudet. Det er alltid spennende å være først, og nå blir

dere med på å prøve dette, og finne ut hvordan det kanskje kan gjøres enda bedre, sa han.

Studiet består i første omgang av 30 studiepoeng fordelt på tre enkeltemner. Det første emnet som studentene startet med het «Menneskerettigheter og hverdagsliv» og har søkelys på menneskerettigheter og hverdagsliv for mennesker med utviklingshemming.

Undervisningen foregår gjennom forelesninger, gruppearbeid, film, turer, rollespill og eget arbeid.

BESTO MED GLANS

Det har gått noen måneder siden studiestart i august, og i begynnelsen av desember gikk studentene opp til eksamen. Alle besto med glans. Det var derfor stor stas at VG dukket opp etter eksamen for å høre hvordan det gikk med studentene.

– Jeg er så stolt, dette er kjempestas! Tenk, dette er første eksamen for oss noensinne. Og jeg besto. Jeg er helt på gråten faktisk, sa Angela Lindstad (21) til VG-journalisten.

« Vi ved VID har erkjent at det er et menneskerettighetsproblem at ikke alle har lik tilgang til utdanning.

Åpning av nytt campus i Stavanger

FOTO: JAN INGE HAGA

Statsråd Kjersti Toppe gratulerte studenter og ansatte med nytt og fremtidsrettet campus.

VID vitenskapelige høyskole har fått nytt campus i Stavanger og rommer nå drøyt 1100 studenter innen blant annet vernepleie, ergoterapi, teologi og religionstudier, interkulturelt arbeid, verdibasert ledelse og pedagogikk.

Barne- og familieminister Kjersti Toppe sto for den høytidelige åpningen i slutten av august. Etter åpningsseremonien ble hun invitert med på guidet omvisning i de nye, moderne lokalene.

– Mitt inntrykk er at dette har blitt en kjempefin campus. Innbydende lokaler med masse muligheter for gode møteplasser. Jeg blir nesten litt misunnelig på studentene som får gå her, sa Toppe etter omvisningen.

LANG HISTORIE

VID-rektor Bård Mæland er svært fornøyd med resultatet.

– Stavanger ønsker å videreutvikle seg som kunnskapsby for utdanning, forskning og innovasjon. VID representerer den lengste historiske linjen innenfor høyere utdanning i Stavanger, og er landets eldste private høyere utdanningsinstitusjon. Med samlokaliseringen av VID Sandnes og VID Stavanger går man fra 400 til 1100 studenter i Stavanger. For Stavanger by betyr

det at det blir et større faglig og sosialt læringsmiljø med høy aktivitet, store studentkull og liv og røre som vi er sikre på vil komme både Stavanger og hele regionen til gode, sier Mæland.

FREMTIDSRETTET

For å kunne stille med et best mulig læringsmiljø for studentene, er det valgt høyteknologiske klasserom med muligheter for studentorientert pedagogikk. Vernepleier- og ergoterapi-studentene har fått en ny og moderne øvingsleilighet for mennesker med behov for tilrettelegging, som en del av VID sin satsing på simulering og ferdighetstrening hos helsefagstudentene. Leiligheten inneholder blant annet en takheis,

Som medeier i VID, har stiftelsen Diakonova bidratt med denne billedserien til VIDs nye campus i Stavanger. Det er kunstfotograf Magne Geir Bøe som har tatt bildene, som viser glimt av livet med datteren Maria.

sanserom og tilpasset kjøkken. Samtidig er det lagt opp til mange uformelle møtepunkter med en flott kantine og et fremtidsrettet, nytt bibliotek.

INTERNASJONALT MILJØ

Siden midten av 1800-tallet har VID opparbeidet seg et globalt nettverk som har bidratt til å utvikle samfunn og kirker over hele verden. Med studenter fra mer enn 20 ulike land ønsker VID å legge til rette for møteplasser og spennende samtaler på tvers av kulturer både blant egne studenter, men også i møte med kommunen, næringer og andre interessenter for kunnskapsutveksling og innovasjonsmuligheter.

KUNSTGAVE FRA DIAKONOVA

I forbindelse med åpningen, bidro stiftelsen Diakonova til innkjøp av fem bilder av kunstfotograf Magne Geir Bøe. Han har tatt bilder av datteren Maria, som verken har talespråk eller tegnspråk. Den eneste måten å forstå henne, er ved å tolke hennes kroppsspråk, lyder og adferd. I 2017 ga han ut en fotobok om livet med datteren. Det er bilder fra denne boken stiftelsen Diakonova har kjøpt som gave til VID Stavanger.

Magne Geir Bøe ønsker å vise at det går an å leve et annerledes liv, og at det også kan være et godt liv, tross de åpenbare vanskene og manglende

evne til å leve et selvstendig liv.

– Vi ønsker å vise at selv om hun er ulik andre barn, så er i bunn og grunn livet hennes mye likt alle andres liv. Det er fylt av glede og vekst, gråt og frustrasjoner, ensomhet og samhørighet. Det er et liv som krever og gir tilbake. Annerledes, men likt, skriver han i forordet til boka. Han har et ønske om at bildene av Maria og hennes

hverdag ikke skal ses på som sentimentale, men som et innblikk i det som er annerledes.

– Bildene representerer en brukergruppe som står sentralt i vernepleierutdanningen og dermed også nært oss i Diakonova, sier Diakonovas administrerende direktør, Johnny Thorsen.

Fra venstre: Styreleder i VID, Torger Reve, fungerende Stavanger-ordfører Dagny Sunnanå Hausken, statsråd Kjersti Toppe og VID-rektor Bård Mæland.

FOTO: JAN INGE HAGÅ

Stavanger ønsker å videreutvikle seg som kunnskapsby for utdanning, forskning og innovasjon.

Besøk fra Stortingets helse- og omsorgskomiteé

Tidligere i høst kom Tone Wilhelmsen Trøen fra Stortingets helse- og omsorgskomiteé på hospiteringsbesøk til Lovisenberg Diakonale Sykehus for å se hvordan kliniske ernæringsfysiologer jobber.

Trøen har selv bakgrunn som sykepleier, og lyttet engasjert til de ulike innleggene. Hun fikk også snakke med brukere.

Noen av de kliniske ernæringsfysiologene har en såkalt «samhandlingsstilling» - det vil si delt mellom bydel og sykehus. De jobber med å følge opp at den behandlingen som er igangsatt på sykehuset blir videreført hjemme. Synet på ernæring er i ferd med å endres: Fra å være ansett som en

FOTO: TONE HÆREM, LDS

Tone Wilhelmsen Trøen (nr. to fra venstre) er leder i Stortingets helse- og omsorgskomiteé og besøkte Lovisenberg Diakonale Sykehus tidligere i høst.

praktisk omsorgsoppgave, blir dette i økende grad forstått som en del av helsehjelpen og behandlingen pasienten mottar.

Behovet for bedre elektronisk samhandling både mellom Oslo-

sykehusene og med kommunen ble understreket, og administrerende direktør Tone Ikdahl fortalte at Oslos helse-toppmøte nylig hadde dette på agendaen under Arendalsuka.

Besøk hos Hospice Sangen

FOTO: ELLEN BUGGE, N.K.S.

Fra venstre Olaug Bollestad, Bente Sydtangen (Hospice Sangen), Brit Olsson (N.K.S.), Tone Ikdahl (LDS) og Eirik Pettersen (LDS).

Storingsrepresentant Olaug Bollestad og representanter fra Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) besøkte Hospice Sangen på Hamar i august.

Hospice Sangen er en del av Lovisenberg Diakonale Sykehus (LDS) og tilbyr lindrende behandling, støtte og omsorg

til uhelbredelig kronisk syke hjemmeboende som går i dagbehandling.

Fokus for behandlingen rettes mot lindring, og ikke mot selve sykdomsforløpet. Ønsket er å gi aktiv og helhetlig pleie og omsorg, og målet er å hjelpe pasienten til å leve et så godt liv som mulig. I tillegg er det ønske om å støtte de pårørende.

Da Olaug Bollestad besøkte Hospice Sangen tidligere i høst, fikk hun omvisning og informasjon om det palliative tilbudet av seksjonsleder Bente Sydtangen. Delegasjonen fikk også anledning til å treffe pasienter og høre om deres erfaringer.

Bollestad ble også informert om at N.K.S. og LDS har skrevet en intensjonsavtale om samarbeid innen frivillighet og et eventuelt kvinnehelsehus, samt det å se på muligheter for videreutvikling av tilbudet ved Hospice Sangen.

INSPIRASJONSHELG/ LANDSMØTE 2023

Sett av helgen 22.-24. september 2023. Da planlegger Diakonifelleskapets landsråd inspirasjonshelg og landsmøte på Strand leirsted og gjestehus i Sandefjord. Vi får med oss Inger Lise Skaug som taler. Hun var også sammen med oss i 2021, og vi er mange som gjerne vil høre mer fra henne. Tema for samlingen og andre opplysninger får du i neste nummer av bladet Diakonova (juni 2023).

I løpet av landsmøtet vil det bli lagt til rette for samtalemøte. Har du forslag til tema du gjerne vil vi skal drøfte, ber Landsrådet om å få melding om dette i god tid før landsmøtet. Meld fra til Kirsti Eide, Singsåsmoen 6, 7387 Singsås, tlf. 481 88 886, kirsti.eide@diakonova.no.

60-ÅRSJUBILEUM

Ildsjeler på kull 77 gikk i bresjen og tok hånd om sitt 60-års-jubileum. For alle kjentes det viktig å kunne samles. 3. september 2022 kunne åtte kullinger sette hverandre stevne i storstua på Grefsenhjemmet. Her ble det lyttet og her ble det fortalt. Siste post på agendaen var: Når og hvor skal vi ha kullsamling neste gang? Før kullet forlot Grefsenhjemmet var datoen bestemt.

ESTLANDSTUR

I høst var tidligere forstander og adm. direktør ved Diakonova, Runo Lilleaasen, på busstur i Estland med en gruppe fra Østfold. I Valga møtte han blant andre tidligere sosialsjef Eda.

I Valga var også tvillingene Signe Kleveland Andersen og Klara Kleveland som tidligere har fått kongens fortjenstmedalje for sin frivillige innsats på sykehusene i

Tallinn og Narva i Estland. De har blant annet bidratt i oppbyggingen av hospice ved sykehuset i Narva. På bildet sitter tvillingene i hvert sitt land, en i Valga, Estland og en i Valka, Latvia.

(BEGGE FOTO: ANN-ELIN SLETTAHJELL)

TAKK FOR NATTVERDSUTSYR

2017 og 2018 ble det ble gitt mye nattverdsutstyr til forskjellige menigheter og sykehus i Estland fra Menighetssøsterhjemmet/ Diakonova. Det var nattverdsutstyr fra sykehusene i Rosenborggata 8 og Pilestredet 77, fra Kildevangen og fra skolen. Alt ble pusset og lagt i fine kofferter før de ble overlevert. Narva sykehus, Tapa metodistkirke og Helme menighet, som er Byeneset menighets vennskapsmenighet, var blant dem som fikk nattverdsutstyr. Bildet er fra overrekkelsen på sykehuset i Narva.

Ny lærebok om Omsorg ved livets slutt

Tolken Piret har gjort en stor og viktig jobb med bok nummer 8, som ble lansert denne høsten. Her sammen med Ann-Elin Slettahjell.

Ann-Elin Slettahjell fra kull 85 skriver om siste nytt fra Estland. Diakonovas prosjekter i landet ble avsluttet i 2018, men Ann-Elin og hennes mange hjelpere har fortsatt et sterkt engasjement for land og folk. Ikke minst for å bidra til å styrke kunnskap og kompetanse blant dem som jobber med mennesker i livets siste fase. Nylig ble den åttende lærebooka lansert, med temaet «Når livet går mot slutten».

KJÆRE ESTLANDSVENNER

Endelig et livstegn herfra. Takk for sist til dere og takk for at mange er med og ber og støtter arbeidet vi startet i Estland for mer enn 20 år siden.

Prosjektene fra Diakonova ble avsluttet i 2018 uten at siste lærebook i serien vår var skrevet. Da hadde vi ikke mer penger, og motet var ikke på topp.

Det er mange som har spurt etter boka, særlig de som jobber i hospice i Tallinn og Narva. I fjor høst ble vi invitert av erkebiskopen i Estlands evangelisk-lutherske kirke til stor høsttakkefest i Domkirken i Tallinn. Der mottok vi medalje for innsatsen i Estland.

I den forbindelse besøkte vi Tallinn diakonale sykehus og den norske ambassaden. Der fikk vi på nytt spørsmål om når boka kom. Dette gav oss en ny giv, og på nyåret i 2022 ble vi enige om å skrive boka. Piret, tolken vår, kom til Norge, og det ble «bokmøte» hos Tor Johan Grevbo på Østerås. Han er professor i sjelesorg og var tidligere ansatt ved Høyskolen Diakonova.

Oppgavene ble fordelt, og vi var i gang.

ÅNDELIG OMSORG

Tor Johan Grevbo har vært med i prosjektene i Estland, og han har skrevet om åndelig omsorg i den nye boka. Det er så bra og så enkelt skrevet med henvisninger til Bibelen og til bønner og velsignelsen. Han har ikke bare henvist til, men skrevet bibelversene i boka, så man trenger ikke å ha Bibelen i nærheten. Dette er kompetanse-overføring på høyt nivå.

Boka ble lansert under en hospice-konferanse i Narva i oktober.

Tusen takk til Tor Johan. Takk for at du deler av dine rike kilder av kunnskap i dette viktige fagfeltet. Vi er stolt av å ha deg med på laget!

En annen viktig bidragsyter er Frøydis Høyem, sykepleier med masse erfaring fra kreftomsorg. Hun var også statssekretær for Bent Høie.

Hun har vært svært aktiv i å få til hjemmedød for dem som ønsker det. Det er ikke enkelt, det er mye som skal være på plass før det kan skje. Hun har skrevet om temaet: «Å dø hjemme, er det mulig?» Hun har også skrevet om frivillighet i kreftomsorg. Frøydis øser av sin kunnskap og lar oss og våre venner i øst få del i den. Hun har vært med

i prosjektene og gjort en viktig jobb for menneskeverd og åpenhet. Tusen takk, Frøydis.

GODE ROLLEMODELLER

Så er det to dyktige sykepleiere, som har skrevet om smerter, smertekartlegging og smertebehandling. Dette er viktige temaer i siste fase av livet. Marta Dagrund Skaug er anestesisykepleier og har jobbet i mange år på smerteklinikken på St.Olavs hospital. Anna Follestad er sykepleielærer og har jobbet lenge i videregående skole med utdanning av hjelpepleiere. Hun var ansatt på Høyskolen Diakonova, har vært med i prosjektene og vært

i praksis med hjelpepleier-elever fra KVT Kristen videregående skole Trøndelag.

Tusen takk til disse dyktige sykepleierne, som er svært gode rollemodeller for våre kollegaer i øst. Og ikke minst: Tusen takk til styret for stiftelsen Diakonova for økonomisk støtte på 35 000 til denne boka! Det kom godt med.

FIKK STOR TAKK

Boka ble lansert i Narva på 10-årsjubileet for hospice-konferansen i oktober 2022. Alle sykehus og sykehjem var stengt pga. Covid, så konferansen ble holdt i teatersalen i Narva.

« Det er mange som har spurt etter boka, særlig de som jobber i hospice i Tallinn og Narva.

Vi fikk stor takk for at vi kom til Narva i starten og at vi tok tak og skrev lærebøker. Det ga de uttrykk for at de inderlig trengte, og det var stor glede over siste bok i serien.

På konferansen var også to prester invitert. De holdt 30 minutters innlegg hver om å hjelpe mennesker som skal dø. Begge snakket varmt om nådemidlene og sakramentene. Det viktigste for begge var at mennesker i livets siste fase fikk det godt med Gud.

GUDS KJÆRLIGHET I HANDLING

Med bok nummer 8 er ringen på mange måter sluttet. Men det står igjen en jobb å gjøre, og det er å holde kurs for dem som driver begravelsesbyråene i Narva. Der trengs det holdningsendring, noe sykepleierne på hospice ber om må skje. Vi får se på helsa og økonomien. Jeg ser klart at det er behov. Hadde møte med begravelsesbyråene før jeg reiste hjem i 2020, da Covid-19-pandemien brøt ut. Da var jeg så nedstemt og følte at vi var 20 år tilbake i tid.

Jeg har ikke fått stopp-ordre ennå, så vi legger dette i Guds hender og venter på at han viser veien videre. Uten Guds kraft og visdom hadde vi aldri kommet dit vi er i dag.

Tusen takk til alle dere som er med og støtter dette viktige arbeidet i Estland. Her får vi overføre kompetanse og vise Guds kjærlighet i våre handlinger. Jeg må også fortelle at alle som er utdannet (om lag 500 hjelpepleiere) og alle som har gått på forskjellige kurs og utdanninger gjennom alle disse årene, har fått hver sin Bibel. Vi må huske at Estland er det minst religiøse landet i Europa.

Det har vært spennende og mange bratte læringskurver, men jeg er takknemlig for at jeg fikk være med på dette. Dette ble mitt hovedfag.

Marta Skauge, Ann-Elin Slettahjell og sjefslege Olav Silland under konferansen.

Jeg har ikke fått stopp-ordre ennå, så vi legger dette i Guds hender og venter på at han viser veien videre.

LA OSS TAKKE OG BE

Takk for at du er vår tilflukt og vår styrke. Takk for at lyset overvinner mørket, til tross for at det er vanskelig å tro midt i alt som skjer i verden akkurat nå. Vi ber for alle som er rammet av krigens redsler. Vær nær, skap håp, og hjelp alle oss som ser lidelsene fra utsiden til å vise solidaritet og barmhjertighet.

Takk for alt arbeidet som er lagt ned i Estland de siste 20 årene. Takk for alle som har fått ny kunnskap og kompetanse, og for alle som har fått et møte med din kjærlighet gjennom dette arbeidet.

Takk for alle nye studietilbud ved VID og for dem som forbereder studiestart ved Fagskolen Diakonova til høsten. Vi ber om styrke, glede og visdom i arbeidet.

VI GRATULERER

96 år

03.05 Ruth Marie Løken, Kongsvinger

95 år

29.04 Sigrid Valand, Mandal

94 år

01.01. Jenny Bjørnevik, Stord
19.01 Ingeborg Amundsen, Lillehammer
27.04 Kari Selseng, Nodeland

93 år

27.01 Sylvia Gunhilde Fiskaa, Lillesand
03.03 Gerd Eide, Fitjar
01.05 Gudrun Vågen, Sande i Sunnfjord

92 år

15.01 Aslaug Tarberg, Molde
03.04 Marian Halvorsen, Son
13.05 Sofie Buer Olsen, Lillehammer

91 år

15.02 Bjørg Gravdal, Fagerstrand
26.02 Valborg Granheim, Hunndalen
03.04 Målfrid Tomren, Eidsvoll
11.04 Else Holm, Farstad
01.05 Mari Kraggerud, Lunner

90 år

13.01 Liv Kristine Vevatne, Sandnes
06.03 Margit Fuglestrand, Vestskogen
21.04 Ida Skotvold, Melhus
23.05 Magnhild Amundsen, Trondheim
29.06 Karin Salkjelsvik, Oslo

85 år

21.02 Magnhild Åstrøm, Nannestad
06.03 Målfrid Winge, Oslo
03.04 Liv Espeland, Stavern
01.06 Mary Marøy, Bergen

80 år

03.01 Halldis Stokkan, Åsen
21.01 Magnhild Oline Hol, Oslo
08.03 Asta Kindingstad, Hundvåg
11.04 Gerd Torhild Risholm, Fevik
26.04 Anne Røste Bergan, Gvarv
10.05 Åse Haugen, Tjodalyng
11.06 Målfrid Hylland, Røyken

75 år

08.02 Kari Saga, Kongsberg
23.02 Agnes Klungland Jansen, Kristiansand
04.03 Oddbjørg Monstad, Trondheim
22.03 Margot Asora Fossler, Rakkestad
23.03 Torbjørg Nordhassel, Vanse
18.04 Kirsten Solveig Lid, Skollenborg
21.04 Toril Helene Thorsland, Finnås
26.04 Ruth Elin Rangnes, Kristiansund
29.04 Helen Hansen, Kristiansand
21.05 Ragnhild Haddeland, Kristiansand
16.06 Anne Margrethe Eidesvik, Bømlo
17.06 Mimmi Fritzman, Kristiansand

70 år

23.02 Berit Mosdal, Trondheim
14.03 Oddrun Kverneggen, Slidre
23.03 Randi Solberg Olseng, Rolvsøy
24.03 Tone Sundby, Råde
31.05 Ingrid Bekkerhus, Oslo

60 år

08.02 Bjørg Nesje Woxmyhr, Kristiansand
28.02 Edel Løvskogen, Hønefoss
02.06 Ingrid Dina Jernæs, Fagernes

50-årsmarkeringer på rekke og rad

Det summer godt i stuene ved Grefsenhjemmet. Slik er det når kullinger møtes. Gjensynsglede, evnen til å lytte og evnen til å dele synes å være kjennetegnet uansett hvilket kullnummer det er snakk om.

TEKST: KIRSTI EIDE

Hvert eneste minutt utnyttes. Stas er det å kunne synge kullsangen sammen og sterkt er det når lys tennes for kjære kullinger som ikke lenger er blant oss.

Egentlig er det vel ikke mange som feirer 51-, 52- eller 53-årsjubileum. Ved Diakonova har vi gjort det en stund nå. På grunn av pandemien måtte vi utsette flere av kullenes 50-årsmarkeringer. Da kull 92 skulle inviteres til markering av sin 50-årige sykepleiekarriere, var det ikke gjennomførbart. Vi kunne ikke samle så store grupper. Men så løsnet det, smitteverntiltakene ble gradvis redusert, og smått om senn kunne vi ta hverdagen vår tilbake. Kullene 92, 93, 94, 95 og 96 sto da på «ventelista» og ble i tur og orden invitert til Grefsenhjemmet, stedet som nå er blitt Stiftelsen Diakonovas faste tilholdssted. I sine nyoppussede og romslige stuer tok de imot kullene. Her ventet lunsj, nydelig middag og til slutt kaffe og bløtkake. Noen av kullene stilte langt på vei fulltallige, mens for andre var det av ulike årsaker færre som kunne møte. All ære til betjeningen ved Grefsenhjemmet som så fullkomment og hjertelig tok imot oss og som på sin lune og humørsprende måte var med og skapte trivsel.

Kull 92

Kull 93

Kull 94 sammen med diakonileder Kirsti Eide (ytterst til høyre).

Kull 95

Kull 96

Solveig Maria Bondahl

22. juni 1920 – 6. mai 2022

SOLVEIG BONDAHL (ØVERSTE REKKE, HELT TIL VENSTRE) GIKK PÅ MENIGHETSSØSTERHJEMMET I KULL 44. HUN VAR FERDIG UTDANNET 1. MAI 1945, EN UKE FØR FREDEN KOM TIL NORGE.

Solveig Maria Bondahl ble født i Oltedal i Rogaland hvor hun vokste opp sammen med familien sin. 6. mai 2022 døde hun, bare noen få dager før hun ville blitt 102 år og omtrent på dagen 77 år etter at hun satte seg på toget i Oslo med Stavanger som mål. Som nyutdannet sykepleier fra Menighetssøsterhjemmet hadde hun det nystemplede vitnemålet med seg i veska, og datoen var 8. mai 1945. Hun skulle nå tilbake til mer hjemlige trakter. Lite visste hun at da togbilletten til Stavanger ble bestilt, skulle denne dagen bli den store fredsdagen i Norge, etter fem lange og vanskelige krigsår.

Fire år tidligere, i 1941, avla Solveig eksamen artium ved Voss Lands gymnas før hun reiste til Oslo for å begynne på Menighetssøsterhjemmet. Dermed var krigen bakteppet for utdanningsårene hennes.

Solveigs arbeidsdag som menighetssøster startet i Randaberg, men hun reiste etter knappe to år til Finnmark

hvor hun skulle lede arbeidet ved sjukestua i Havøysund. Etter hvert ble hun flyttet til Indre Finnmark, hvor hun arbeidet som sykepleier i Samemisjonens tjeneste fram til 1952. Her fikk Solveig mange og store utfordringer, men også fine opplevelser, og hun var full av ungdommelig mot. I løpet av perioden hun arbeidet i Finnmark, reiste hun også til Bergen for å utdanne seg til jordmor.

Mens Solveig arbeidet i Finnmark, traff hun ham hun skulle gifte seg med. Ole Johan Bondahl var utdannet prest og på denne tiden kretssekretær i Det Norske Misjonsselskap i Troms og Finnmark. I 1952 giftet de seg, og dermed begynte reisen sørover igjen. Første stopp ble Tromsø hvor hun arbeidet noen år på sykehuset, men i 1955 gikk flyttelasset til Sarpsborg hvor Ole Johan tiltrådte som kretssekretær i NMS i Østfold krets.

Nå hadde familien økt til tre, og med ektefelle som hadde mye reisevirksomhet, ble det fort travlere for

Solveig, og i 1958 startet en helt ny hverdag for henne. Da ble Ole Johan utnevnt til sokneprest i Vang i Valdres, og der slutter Solveig sin aktive sykepleiertjeneste. Fra nå av bruker hun tid og krefter på det å være mor og prestekone.

Solveig og Ole Johans hjem var sterkt preget av gjestfrihet, og alle misjonærer og emissærer som reiste forbi var velkomne til å bo i prestegården. Prestefruene var sentrale skikkelser blant annet i bygdas misjonsforeninger, og i så måte var ikke Solveig noe unntak. I tillegg til de oppgavene som lå i den udefinerte rollen som prestekone, var hun mor og bygdas omsorgsperson. Her slo nok sykepleieren i henne inn, og hun var alltid opptatt av god helse, sunt kosthold og mosjon.

Etter 10 år som «prestefolk» i Valdres, pakket Solveig og Ole Johan på nytt flyttelasset. Nå gikk turen til Melhus i Trøndelag hvor nytt sogneprestembete ventet på dem. Familien var nå blitt sju i tallet og alle flyttet med. På nytt var det bruk for Solveigs omsorg og gjestmildhet. Det skulle bli 16 nye år i den tjenesten som Solveig skattet så høyt og som hun ivaretok på sin kjærlige måte.

Da Ole Johan ble pensjonist, flyttet han sammen med sin Solveig til Selbu, hvor gården hans ventet på dem. Ole Johan døde i 1994, så det skulle bli mange år for Solveig å være alene, men hun hadde yngre generasjoner sammen med seg på gården. Solveig bodde i gårdens kårhus, og hun stelte selv sitt hus fram til hun etter noen få dagers sykeleie døde.

Solveig Maria Bondahl minnes i stor takknemlighet.

KIRSTI EIDE, DIAKONILEDER

***Jag kan icke räkna dem alla,
de prov på Guds godhet jag rönt:
Likt morgonens droppar de falla
och glimma likt dessa så skönt.
Jag kan icke räkna dem alla
de prov på Guds godhet jag rönt.***

***Likt stjärnornas tallösa skara
de hava ej namn eller tal,
men stråla likt dessa så klara
jämväl i den mörkaste dal.
Likt stjärnornas tallösa skara
de hava ej namn eller tal.***

***Jag kan icke räkna dem alla,
men ack, må jag tacka dess mer.
Guds kärleks bevis må jag kalla
de under av nåd han beter.
Jag kan icke räkna dem alla,
men ack, må jag tacka dess mer.***

LINA SANDELL
NOS NO. 309

*Noen må våke i verdens natt
Noen må tro i mørket
Noen må være de svakes bror
Gud la din vilje skje på jord
Hjelp oss å følge ditt bud*

*Noen må bære en annens nød
Noen må vise mildhet
Noen må kjempe for andres rett
Gud la ditt rikes tegn bli sett
Hjelp oss å følge ditt bud*

*Herre du våker i verdens natt
Herre du bor i mørket
Herre du viser oss Kristi dag
Selv under livets tyngste slag
Er vi hos deg, du vår Gud*

SVEIN ELLINGSEN
NOS NO. 738

